

Hygiëne in de LO-lessen

Dit topic van het KVLO-magazine gaat over bewegen en gezondheid. De topics worden ver van tevoren gepland. We hadden toen al bedacht aandacht te besteden aan hygiëne in de LO-les en het LO-gebouw. In een kort vragenrondje bij verschillende scholen hebben we inzicht gekregen hoe de hygiëne ervaren wordt rondom de LO-les. De vragen stonden los van het coronavirus. Maar de hygiëne zal straks, als de lessen weer beginnen in welke vorm dan ook, een sterk aandachtspunt zijn. De uitkomsten geven weer hoe LO-docenten hygiënemaatregelen rondom de les ervaren.

TEKST ANNET KOMEN EN MAARTEN MASSINK

Het is leuk om bij studiedagen of bezoek aan een andere school elkaars gymzalen te vergelijken. Vaak komt dan het materiaal en de zaalruimte aan de orde, soms komen de maatregelen op gebied van hygiëne ter sprake. Dit kan gaan over het omgaan met regels over kleding, schoeisel, douchen, maar ook over de accommodatie en het fysieke werkklimaat waarbij ventilatie, geluid en temperatuurregeling een rol spelen. Hoewel dit niet vaak onderwerp van een studiebijeenkomst of uitwisseling is, wordt hier wel vaak onderling over gesproken. Reden om hier in dit topic over bewegen en gezondheid aandacht aan te besteden.

De vragen stonden los van het coronavirus. Maar de hygiëne zal straks, als de lessen weer beginnen in welke vorm dan ook, een sterk aandachtspunt zijn.

We hebben daarvoor een proefenquête opgesteld in de regio en uiteindelijk een enquête uitgezet via Gymlesoverleg op de facebookpagina van de KVLO. In deze enquête hebben we onderscheid gemaakt tussen twee onderwerpen: 1 afspraken met leerlingen over kleding, schoeisel, douchen en het handhaven van de regels

2 ervaringen met de schoonmaak en hygiëne in de gymzaal en kleedkamers.

Vraag 1 tot en met 5 gaan over de taak van de LO-docent toe te zien op de hygiëne in zijn/haar lessen. Vraag 6 tot en met 11 gaan over de hygiëne in de werkomgeving (gymzalen, kleedkamers, toestellenberging).

Dit waren de vragen:

- 1 Wat zijn de afspraken met betrekking tot het dragen van sportkleding?
- 2 Wat zijn de afspraken met betrekking tot het dragen van sportschoeisel?
- 3 Wat zijn de afspraken met betrekking tot het handhaving van het dragen van sportkleding?
- 4 Wat zijn de afspraken met betrekking tot handhaving van dragen van sportschoeisel?
- 5 Wat zijn de afspraken met betrekking tot douchen na de LO-les?
- 6 Hoe is het schoonvegen geregeld van de zalen en kleedkamers?
- 7 Is de schoonmaak van de zalen en kleedkamers naar tevredenheid?
- 8 Hoe is het vegen van de toestellenberging geregeld?
- 9 Wat zijn de afspraken met betrekking tot de schoonmaak van materialen en toestellen (matten, ballen et cetera)?
- 10 Hoe zijn de werkomstandigheden/-klimaat in de zaal qua lucht, geluid en temperatuur?

WIJ ZIJN T/M 10 MEI GESLOTEN

i.v.m. het coronavirus

Foto: Anita Riemersma

11 Algemene tevredenheid over hygiëne in de werkomgeving van de LO-lessen.

Er waren 38 mensen die op de enquête gereageerd hebben. Hier volgen de uitkomsten van de enquête. De percentages zijn afgerond waardoor je niet altijd op 100% uitkomt.

Afspraken over kleding, schoeisel en douchen

Sportkleding dragen en handhaving (vraag 1 en 3)

De meeste respondenten geven aan dat sportkleding wordt gedragen volgens voorschrift en richtlijnen van school (74%). Slechts een klein percentage heeft eigen schoolspecifieke sportkleding die verplicht in de LO-les gedragen dienen te worden (11%). Weinig scholen laten het helemaal vrij aan leerlingen (16%).

Als leerlingen hun kleding vergeten hebben dan laten de meeste scholen leerlingen alleen bij uitzondering (als het niet te vaak gebeurt) meedoen in gewone kleding (55%). Een aantal scholen heeft voor de leerlingen vervangende kleding (26%). In 13% van de gevallen mogen leerlingen niet meedoen en volgt er een maatregel. In 5% van de gevallen mogen leerlingen meedoen met de gymles in hun gewone kleding

Sportschoeisel dragen en handhaving (vraag 2 en 4)

Bij 21% van de scholen mogen leerlingen op hun gewone schoenen meedoen als het sportieve schoenen zijn. Bij 42% van de scholen moeten sportschoenen apart meegenomen worden en voldoen aan de voorschriften van school. Bij 24% van de scholen moeten leerlingen voor de accommodatie geschikt schoeisel meenemen, dus voor het veld andere schoenen dan in de zaal. Bij 13% van de scholen wordt dit wel aanbevolen maar is dit niet verplicht.

Bij het vergeten van sportschoeisel mogen bij een klein aantal scholen de leerlingen altijd meedoen op hun gewone schoenen (8%). Bij 25% van de scholen mogen leerlingen alleen

bij uitzondering meedoen op hun gewone schoenen. In de meeste gevallen mogen leerlingen niet meedoen op hun gewone schoenen en is er vervangend schoeisel (36%) of volgt er een maatregel (23%).

Douchen (vraag 5)

Bij 21% van de scholen is er geen douchegelegenheid en kan er dus niet gedoucht worden. Bij 47% van de scholen kan er wel gedoucht worden maar wordt er geen gebruik van gemaakt. In 24% van de gevallen kan er gedoucht worden en wordt er soms gebruik van gemaakt. Bij een klein aantal scholen (8%) is het verplicht om te douchen en wordt het ook gecontroleerd.

Scholen geven verschillende redenen aan voor niet douchen; sociale veiligheid, niet te controleren, leerlingen willen het niet, douches niet geschikt.

Ervaringen met schoonmaak en hygiëne zalen

Frequentie van schoonvegen van zalen en kleedkamers (vraag 6)

Bij 32% van de scholen wordt er één keer per week geveegd in gymzalen en kleedkamers. In de meeste gevallen (66%) gebeurt dat iedere dag. In 3% van de gevallen meerdere keren per dag. Bij geen van de scholen wordt er na iedere les de zaal en kleedkamers geveegd. In deze vraag is geen onderscheid gemaakt tussen zalen en kleedkamers. Soms is daar wel een verschil tussen en wordt de kleedkamer frequenter geveegd dan de zaal.

Tevredenheid over de schoonmaak van zalen en kleedkamers (vraag 7)

Hier zijn de meningen sterk verdeeld. 37% Van de scholen is tevreden over schoonmaak van zalen en kleedkamers, terwijl 39% hierover ontevreden is. Bij deze vraag kon wel onderscheid gemaakt worden tussen kleedkamers en zalen. 24% Van de scholen gaf aan wel tevreden te zijn over de schoonmaak van kleedkamers maar ontevreden over die van de gymzalen. Dat betekent dat in totaal 63% van de respondenten ontevreden is over schoonmaak van de gymzalen!

Schoonvegen van de toestelberging (vraag 8)

48% van de scholen geeft aan dat de berging één keer per week wordt schoongeveegd. De toestelberging wordt bij andere respondenten (52%) minder vaak dan één keer week schoongeveegd. Uit de opmerkingen blijkt het volgende: frequentie van één keer jaar, twee keer per jaar, na iedere vakantie, niet onder toetellen, niet geregeld, eigen initiatief of onbekend.

Schoonmaak van toestellen en materialen (vraag 9)
 Deze vraag is opeens actueel nu er in het opstellen van de protocollen voor de coronacrisis, hard wordt nagedacht over het hoe en de frequentie van desinfecteren van toestellen en materialen. Hoe vaak is nodig en hoe vaak is haalbaar? Uit de enquête blijkt dat over de schoonmaak van toestellen en materialen (matten, bok, paard, banken, ballen sticks, rackets et cetera) volgens de meeste respondenten (76%) geen regelingen getroffen zijn. Bij 13% van de scholen is wordt er één keer per jaar schoongemaakt en 11% geeft aan één keer per half jaar. Sommige docenten geven aan dit zelf te doen. Op basis van de uitkomst van deze enquête was er over de schoonmaak voor de coronacrisis veel onduidelijkheid. Dit wordt nu een belangrijk aandachtspunt in het 'nieuwe normaal' dat ons te wachten staat.

Werkklimaat-omstandigheden qua luchtventilatie, temperatuur en geluid (vraag 10)

Hier werd gevraagd naar de tevredenheid over de drie aspecten en de mogelijkheid om het zelf te regelen. In de tabel zijn de percentages ingevuld.

Kwaliteit	Luchtventilatie	Temperatuur	Geluid
Slecht	35%	35%	34%
Matig	41%	38%	37%
Goed	24%	27%	29%
Regelmogelijkheid			
Slecht	50%	44%	88%
Matig	44%	50%	12%
Goed	6%	6%	0%

▲ *Tabel 1: Hoe zijn de werkomstandigheden/-klimaat in de zaal qua lucht, geluid en temperatuur?*

Wat opvalt is dat er een gelijkmatige verdeling is over de tevredenheid over de kwaliteit van de luchtventilatie, de temperatuur en het geluid. Grofweg is een derde tevreden (goed), een derde matig tevreden, en een derde ontevreden (slecht). Wat betreft de ervaren regelmogelijkheden is slecht 6% helemaal tevreden (goed) over de regelmogelijkheden wat betreft luchtventilatie en temperatuur.

Voor wat betreft de luchtventilatie is dit een interessant gegeven in het licht van de coronamaatregelen. Een groot gedeelte van de respondenten ervaart de luchtventilatie als slecht of matig (76%) en een nog groter deel (94%) ervaart de regelmogelijkheden voor ventilatie slecht (50%) of matig (44%).

Verder valt op dat de mogelijkheid tot geluidsregulatie het meest als slecht (88%) wordt ervaren en door 12% als matig. Geen van de respondenten geeft aan dit te kunnen regelen. Zaken als akoestiek en wandbekleding spelen door de aard van het vak (sport- en beweegbeleving geeft geluid) een belangrijke rol.

Algemene tevredenheid over de werkomgeving (vraag 11)
 In de vraag over de tevredenheid over de hygiëne in de werkomgeving hebben we onderscheid gemaakt tussen de hygiëneregels voor leerlingen en de ervaren hygiëne in de accommodatie.

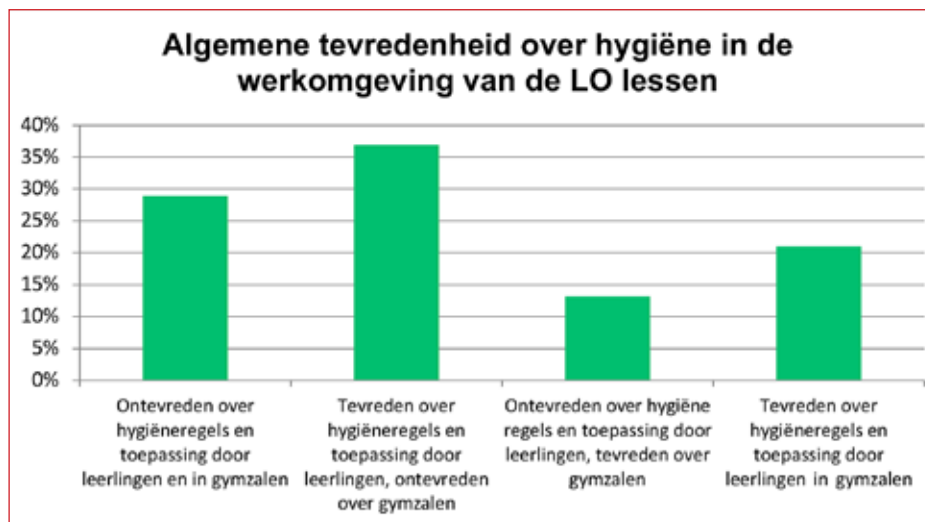
De meeste respondenten zijn tevreden over toepassing van hygiëneregels door leerlingen, maar ontevreden over de gymzalen (37%). Van de respondenten is 29% ontevreden over beiden; zowel toepassing door leerlingen van hygiëne regels als hygiëne in en rondom gymzalen. Een percentage van 21% is tevreden over beiden.

Tot slot

Dit is een kleinschalige peiling die een indicatie geeft over de ervaren hygiëne in en rondom de gymlessen. We hebben een onderscheid willen maken tussen hygiëneregels voor leerlingen en de toepassing daarvan en de ervaren hygiëne in en rondom de gymzalen. In deze enquête komt naar voren dat er meer ontevredenheid is over hygiëne in en rondom het gebouw dan over de toepassing van hygiëneregels door leerlingen.

Aandachtspunten bij het verbeteren van de hygiëne in de gymzalen voor lessen LO zijn vooral de regulatiemogelijkheden van luchtventilatie, geluid en temperatuur en de schoonmaak van materialen en toestellen en berging.

► *Figuur 1: Algemene tevredenheid over hygiëne in de werkomgeving van de LO lessen*

Contact
 m.massink1@upcmail.nl

Kernwoorden
 hygiëne, gymzalen, hygiëneregels LO-les